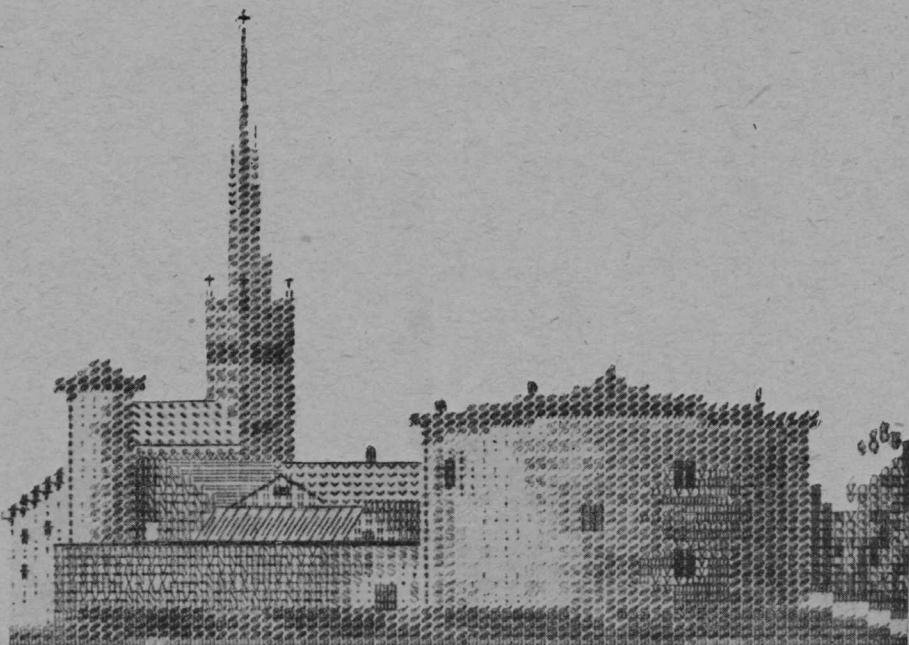

PÄRNU KAUBANDUSKESKKOOLI
MASINA- JA KIIRKIRJA ÕPILASAJAKIRI

Nr. 1
1938

VÄLE KÄSI

Tallinn — Paks Margareta.
(Kirjutusmasinaga kirjutatud pilt.)

SISUKORD: Värsse kiiruse harjutamiseks (H. Haberman ja R. Ottenson).
Tabel täis- ja liittäishäälikute kirjutamiseks stenograafias.
Vanasõnu kiirkirjas. Üht ja teist kiirkirja ajaloost.
Graafiline kaart masinakirja edasijõudmise märkimiseks.
Kunstmasinakiri.

Kaanepilt „Paks Margareta“ on R. Ottensori poolt kirjutatud kirjutusmasinal.

SAATEKS.

Tänapäeval on kiirkiri üheks tähtsamaks õppeaineeks, mida paljud õpilased tahavad eriti suure põhjalikkusega ära õppida ja omada stenografiisti vilumuse ja oskused, seepärast need õpilased töötavad vastavate õpetajate juhatusel peale klassitundide veel õpilasringis, kelle töö tulemuseks ongi käesolev ajakiri, mis sisaldab masinakirja ja eriti kiirkirja alalt mitmesuguseid artikleid.

Et meil Eestis ennem ei ole sarnast ajakirja ilmunud, siis on käesoleval ajakirjal, ehk küll õpilasajakirjal, au olla esimeseks sellesarnaseks ajakirjaks Eestis.

„VÄLE KÄSI“ ilmub kaks korda aastas.

Peatoimetaja: koolijuhataja B. Härrma.

Tegevtoimetaja: õpilasring „Kiir“.

Vastutav toimetaja: õpetaja R. Ottenson.

VÄLJAANDJA: PÄRNU KAUBANDUSKESKKOOLI
ÕPILASRING „KIIR“ PÄRNUS, VABADUSVÄLI 1.

Värsse kiruse harjutamiseks.^{*)}

Täiendavaid lühendel.

1. Eessõnad ja algsilbid ning sõnalühendid.

a... arm, \varnothing armas, \varnothing armastus, \varnothing rahva, \varnothing rahvas, \varnothing rahvus,

l... esmalt,

o... valg, \varnothing valge, \varnothing valgas, \varnothing valgust,

l... kavu,

ü... võt-

A... lahti,

2. Löppsilbid:

l... laps,

u... ku,

ü... laul,

ü... ni,

ü... lugu,

na (nagu ne).

h h e. [e. h.]

h - h h

h h e

h - h lo,

h h lo,

o o l s ~

~ e o o

e 2 s lo.

o h o h

Riigipäevaleviit eeskuju

loplikud osad

N 55445 pvt b,

erakl.

(18. 10. 40)

Sf 6809 teatavalas

pea t.

akl.

st q. ~.

^{*)} H. Haberman ja R. Ottenson.

Th. v. 2 Phad [s. 2. N.]

<i>Th. v. 2 Phad</i>	<i>~ lu h r b,</i>
<i>V e r s o n e</i>	<i>- m a a :</i>
<i>- z a s z a s t, z a</i>	<i>~ lu b r d h ~ u</i>
<i>V e z m e z e ?</i>	<i>- m a h z s e.</i>
<i>v u v z, z z - e</i>	<i>v u v z, s.</i>
<i>v h - e v .</i>	<i>~ L b z o l a s a</i>
<i>P o r , - e :</i>	<i>- v d d c d ;</i>
<i>~ h z v z k !</i>	<i>~ lu b r a m o</i>
<i>~ L b z t a s ,</i>	<i>- m a d k s .</i>
<i>~ e z l s a c , z z) ;</i>	<i>? h e m a l</i>
<i>~ v e B o m c o n</i>	<i>? z z e z !</i>
<i>- V W d D .</i>	<i>- m , - e :</i>
<i>v u v z, s.</i>	<i>~ lu b r a m k !</i>

• 3. 2. 2' e... [e. bin.]

• 222 x	not used - est. ~ 200 m.	~ 200 m.
shallow.	- or less;	- lots.
water	or 21-26 m	or 100 m.
est. 200 x.	- h2,	or h2 m.
;; est - 28 28,	;; est - s...	;; est - s ...
est - 44 44:		

2,2- μ . [2,2o]

A.L.N.	Two Yer last Sc,
I like you!	and a last Sc!
work	and a Reward,
recess!	Half hour;
work,	work Sc,
order a;	and a Reward!
lesson	A.L.N.
at 1 o'	I like you!
and never.	work
<u>Walker</u> ;	recess!

$\approx \sim \approx$. [C. Brøn]

$\approx \sim \approx$,

$\approx \approx \approx$

Inde^z,

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx \approx$

? Act;

-It is! ;:

$\approx \approx \approx$!

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

-Now! ;:

$\approx \approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

-L. W. ;:

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

-2nd ex! ;:

$\approx \approx \approx$ [2. w.]

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

cells low - out,

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

$\approx \approx \approx$

Bart. [ə:tən]

bt m. b.	- n. s. t.,
bt e. b.	s. b. - bt.
bt' / bt.	n. b. b.,
~ bt / bt!	~ bt' b ~;
bt' bt:	- bt n., ~ bt - ss
bt e. b.	res dr. tt,
(t), bt,	ses off Y,
	bt l. et. co.

Re d. [ə:n]

re d. d. d.	re d. re d. re d.,
~ re d. d. n.	re d. n. re d.,
- re d. d. - dt	~ - dt re d.,
- d. d. d.	re d. d. d.
re d. re d. d.	~ re d. , c
re d. re d. d.	~ re d. re d. re d.,
- re d. d. d.	~ re d. d. d. re d.,
re d. re d. d.	~ re d. " L. re d.

Tabel täis- ja liittäishäälikute kirjutamiseks stereograafias.

e ä h i ð a e			n a u ɔ e e								
2 ö h u t a			2 ö h u g a			2 ö h u t a			2 ö h u g a		
sõna algal	sõna kerkel	sõna lõpul	sõna algal	sõna kerkel	sõna lõpul	sõna algal	sõna kerkel	sõna lõpul	sõna algal	sõna kerkel	sõna lõpul
			a			e			ä	ää	ea
			arm armat	farm vand	dr. raha	ema elu	teher setts	lele lõe	äge (Näda)	münd järv	la le
									äestä	väed mäed	jää pää
									ea	ee	ee ea
									ääkä	teadus seader	tea pea
joonest allopool (poolte mõõdu võrra)	o	u	ö	ö	öö	öö	öö	öö	öö	öö	öö
	oks oda	kool toom	soo soolo	ölk üde	koul tulub	kodu suur	öök öös	pöld köök	la es	öör üha	21.20.
joonest allopool (poolte mõõdu võrra)	i	au grupp (au, eo; öu, öo, öü) (eo, eu)	ei grupp (ei; ai, äi; si, öi, öi)	ae grupp (ae; ui; oe, oa)							
	ime igav [mitte: P.M.]	ring viib	viili padu	au ao äu öö öü eo eu	äi äi äi äi äi äi äi	ei ei ei ei ei ei ei	el el el el el el el	leib eis eide eider nou pär äike (Hükk) peo tuo öige sine	la- looreli 21.20. gaibub läib mai jää 21.20. võim köidab	ae ae ui ui ol oa	21.20. laev kael 21.20. luisud kuiv el oas

Cours P.P.

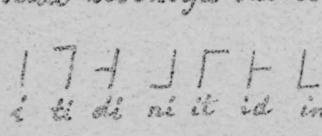
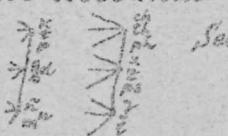
1. n - v.	12. r z - t.
2. L - e s. d.	13. e r z - d.
3. z v z s.	14. m. m., k. m.
4. c m c b s. N.	15. l m - l b, k. b. z.
5. l e z l o l, z e b.	16. m l p, p l e.
6. l e r l i s e e.	17. m r, p l f.
7. s z z e o.	18. - r d l e p.
8. n y.	19. l r r, r r n e, r r e f.
9. n, s z s.	20. l u, r z.
10. k n, k ~.	21. l s e, e e e.
11. l o o , m o .	22. l o - v o .

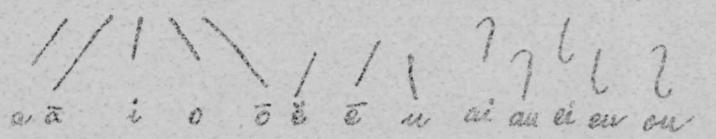
Üht ja teist Hiirkirja ajaloost.

I

Akropolise-süsteem.

Akropolise-süsteem, kui kõige vanem kütteri, on leitud marmoritahvlilt Athenea Akropolise linnamäelt ja selle kirjutamise aastakes avatavasse 350 eKr. Ajahammus on mõjunud sellele marmoritahvlile, nii et seal leiduvat kütterja üksikvormides on vasse lehendada. Mitmed seadlased on seda kütterja süsteemi ja mitmesti seletanud. Giltbauer'i järgi on:

Üldpilt: Seega: (see:) jne.

Täishäälikud on väljendatud sisse- või väljapõente nad, kuna kaashäälikud on täishäälikute juure kirjutatud horisontaaljoontega mitmesuguses kohas ja siheks.

II.

Niirkirja geomeetriliste süsteemide fõrestikke^{*}

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	ch	sh	th	
T. Bright. 1582 moodsa kirjaja eelkäija	Y	Y	Y	P	T	T	T	T	T	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		
J. Willis. 1609	A	Y	Y	<	L	I	O	X	>	F	D	U	V	C	I	O	-	I	C	Q	V	Y	Z	Z	B	Y	Y			
E. Willis. 1618	A	I	C	>	E	T	Y	H	Z	N	V	X	M	O	C	P	G	S	S	C	V	T	A	Y	Z	S	B	Y		
Shelton 1642	A	I	F	I	<	T	Y	<	L	N	V	X	N	-	C	G	Z	P	I	V	V	B	X	Y	Z	>	H	0		
Metcalfe 1645	A	<	C	)	o	L	4	oh	7	I	N	V	N	-	E	P	T	V	91	I	V	V	T	Y	Z	Z	Y	Z		
Rich 1646	I	T	C	)	o	Y	Y	.	.	N	U	U	-	-	V	G	9	P	P	I	Y	L	C	Y	Z	Z	Y	Z		
Shelton 1650	C	<	N	>	Y	E	L	A	o	T	A	C	-	)	I	U	P	9	R	5	I	V	V	C	8	8	Z	Z	8	
Coles 1674	C	<	N	>	Y	E	L	A	o	T	A	C	-	)	I	U	P	9	R	5	I	V	V	C	8	8	Z	Z	8	
Addy 1692	I	Y	C	)	o	T	Y	H	.	Y	(	)	-	)	-	V	G	9	P	P	I	Y	V	L	~	Y	Z	Z	Y	
Mason 1707	I	N	C	)	Y	V	T	O	L	+	J	C	)	)	-	L	~	96	+	10	I	L	A	X	+	7	1	L	<	1
Tanner 1712	I	I	C	)	2	2	1	1	+	W	C	)	)	-	F	o	~	Y	Y	1	V	N	~	Y	Z	Z	Y	Z		
Weston 1727	A	<	C	)	2	8	L	4	h	7	9	N	V	-	-	E	P	T	Y	19	I	V	V	T	Y	Z	Z	Y	Z	
Gibbs 1736	C	P	9	)	o	77	(	7	7	7	NN	NN	V	V	-	L	oo	4	Y	17	I	Q	88	R	2	2	1	1	1	
Macaulay 1747	-1	I	C	)	Y	o	T	J	-	-	-	-	-	-	-	1	N	7	V	1	1	N	Y	15	3	2	2	1	1	
Annet 1750	I	I	C	I	1	L	V	-	..	V	C	N	-	-	0	1	C	7	N	1	U	L	-	7	2	1	1	1		
Gurney 1753	I	I	C	)	Y	V	T	C	L	1	V	C	)	-	2	N	9	R	K	1	C	A	A	C	-	2	1	1		
Lyle 1762	I	Y	C	)	2	2	1	1	+	W	C	)	)	-	1	o	c	u	-	1	e	1	Y	-	2	1	1	1		
Annet 1765	I	I	Y	I	-	Y	7	7	7	7	7	7	7	-	6	7	C	7	1	1	Y	U	Y	U	Y	U	Y			
Holdswoth 1766	A	I	F	I	Y	7	7	7	7	7	7	7	7	-	1	8	C	-	1	0	Y	0	X	C	-	1	1			
Aldridge 1766	I	I	F	I	Y	7	7	7	7	7	7	7	7	-	1	8	C	-	1	0	Y	0	X	C	-	1	1			
Byron 1767	I	I	C	Y	Y	9	6	9	6	9	6	9	6	-	5	1	-	1	1	Y	Y	86	9	9	9	9	9			
Palmer 1771	PP	6	Y	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	-	o	P	1	-	1	Y	Y	9	9	9	9	9	9			
Graves ja	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	Y	C	1	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y			
Ashton 1775	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	Y	C	1	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y			
Williamson 1775	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	Y	C	1	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y			
Sportland Dictionary 1777	I	I	C	)	Y	V	T	C	L	1	V	C	)	-	2	N	9	R	1	1	L	A	A	X	Y	1	1			
Blanchard 1779	Y	Y	C	)	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	1	0	9	N	0	1	1	Y	X	-	0	1	1			
Blanchard 1780	Y	Y	C	)	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	0	7	1	1	-	1	0	N	O	X	1	1	1			
Taylor 1786	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			
Manor 1789	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	1	0	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y			
Rees 1795	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	9	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3			
Levis 1815	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
J. Pitman 1837	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7			
J. Pitman 1872	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7			
Everett 1877	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9			
Pocknell 1880	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			
Zuployé-Pernin 1881	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Bell 1889	I	I	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

J. Willis näitas, kuidas ta tuletanud kürkira tähestiku:

A	a	o (+) b	h	i	N	n	l	s	s
B	b	x g	i	(	O	o	c	T	t
D	d	> j	j	/	π	p	l(¬) u	u	
e	e	Γ R	k						
F	f	ɔ L	ɛ	0(¬) Q	g	v	v	v	v
G	g	U M	m	-	r	r	)	w	w

Näide geomatriasüsteemilisest x x x
kirjast: y y y

F, M-on-g \rightarrow N. N-o
Almond S, oner
For U.

Kuidas tuletatud Stolpe-Schrey kirkirja märgid?

m w b t n h r k d g j l m e j n e.
r c c l ~ s o i i r s d e
m w b t n h r k d g j l

III

Saksa riigi-kiirkirjast.

Hiirokirja märgid.

u - u i - i e i (ai) a - a ə - ə ə - ə ə - ə
e - o i - i ei (ai) a - ə ə - ə ə - ə ə - ə
(7 6 1 2 ~ 8 9 3 ~ 4 5 6 ~ 7 8 9 0 0 0
w g b t m n g d h m p y c n i r k l l s n
l (l) l l e l } l l l l l l l l l l l l l l l l l l l
f p v j ch dt pf qu x z sch sp st schm schw zw mpf

o i i (P l) l l ~ 3 3 f f f
 dr fr vr pa pba br gr tr rr er schz spr str er

+ z z z 2 2 f f 3 3 & & & & l 2 f f f f
 tl gl d tl chl jf xl d will -ung spil antl ahl undl spil xl ztl

4 4 4 4 4 4 4 6 6 3 6 6 s ~ ~ ~ ~ 9 9 0 0 0 0
 ts gs ds fs ps pfes ms ls us ms fs ps ls ns ngs eins ts eits ss es ns uns

Õsleloomustavaid sibbilüherendeid:

(eesp- ja algsillbid)

-haft -lich -um -ial iell -ig)keit -heit -schaft -um, -tum -ion -tion
 ver- kon- ge- un- rück- da- ur- ent- ant- zu- also- missk- müss

Tabel täis- ja lüttäishäälikute kirjutamiseks.

	EÜ HÜ S I D E		K A U G E S I D E	
	röhuta	röhuga	röhuta	röhuga
joone peal	e	a	o	ö
joonest allpool	u	au	eu	äu
joonest üla pool	i	ü	ei	ää

IV.

Tekib küsimus: Kas ka veel on oma riigi-kürkiri? On! Ja selleks tulib kohlemata pidada mõle aänderikkama stenograafisti H. Habermann'i poolt rajatud kükkirja (epiku näol „Eesti keelne kükkiiri“), mis on tunnustatud Haridusministeeriumi poolt (õpperaamatute nimikirjas – HS Teataja №2-1933) ja mis on leidnud üldist kasutamist. H. Habermann'i kükkiiri on roovistatud mitte rohelise leua tage, vaid stenograafistina töötoodles mitme-aastaste kogemuste tulendusena. Seeprärist on H. Habermann'i kükkiiri hästi praktiline ja hästi kasutatav.

Graafiline kaart
masinokirja edasijõudmisse märkimiseks.

Lööke min.	Vigu min.	Harjutuse nr.					
		1	2	3	4	5	6
375	0						
350	0,5						
325	1,0						
300	1,5						
275	2,0						
250	2,5						
225	3,0						
200	3,5						
175	4,0						
150	4,5						
125	5,0						
100	5,5						
75	6,0	1 st	2 nd	3 rd	4 th	5 th	6 th
50	6,5						
Datum	1938	1	2	3	4	5	6

Masinakirja bindamisel
 arvatakse iga vee
 pealt 2,5 lööki mahu,
 seepärast võimalikult
 vähem viga!

Vaadates käesolevat
 graaflist kaarti, näeme
 õpilase edasijõudmist(küsimust)
 ja korralikku kirjutatist
 järgmiselt:

Datum	Harjutuse nr.	Kirjutamises	Löökiide avatustus	Vigade avatustus	Vigade minutis
Okt 3	m. 1	45	75	1,5	
" 4	" 2	45	80	1,3	
" 5	" 3	45	85	1,1	
" 6	" 4	45	85	1,0	

Vigade ümberarvutamine protsentide põeale.

Avalmed: lööke min. 75 ja viga min. 1,5.

$$\frac{150}{75} = 2 \%$$

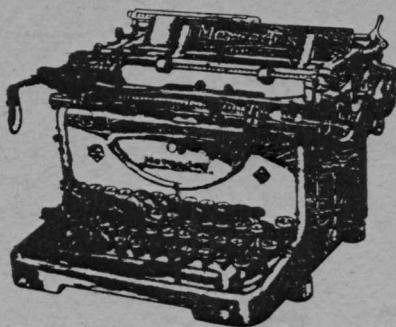
Märkus: Seda kaarti võib valmistada ka
 kirjutusmasinaga, eesjuures graafiline
 osa teha plas-märgiga.

KUNSTMASINAKIRI.

Kunstmasinakiri — kirjutusmasinaga piltide kirjutamine — on välismaal mitmel pool (Saksamaal, Hollandis, Ameerikas j. m.) levinud ja tunnustust leidnud masinakirja ja ka kunsti ala. Ning tõepoolest, keda ei huvitaks evides kirjutusmasina või muidu tegeldes masinakirjaga, kirjutada peale hariliku kirja ka pilte.

Käesoleva vihu kaanel on üks näide kunstmasinakirja tehnika kohta. Ka edas-pidi toome meie järjekindlalt omas ajakirjas kunstmasinakirja pilte. Pildi motiivid võivad olla igasugused, näit. illustratsioonid, maastikud, portreed jne. Suuruselt võib pilte kirjutada samuti mitmesuguseid; pika võlliga masinatel saab koguni suuri seina-pilte kirjutada. Ka võib kirjutada mitmevärvilisi pilte, võttes selleks harilikule mustale või punas-mustale lindile lisaks veel teisi värvilisi linde — rohelise, sinise, kollase jne. Paber võib olla valge või värviline. Kasutades värvilisele paberile kirjutamiseks mingit värvilist linti, arvestades seejuures muidugi värvide kooskõla, saavutatakse mõne motiivi juures eriti ilus ilme. Heledaid ja tumedaid toone saab pildil väljendada mitmesuguste kirjutusmasinal leiduvate märkide ja tähtedega: õige heledaid toone väljendatakse punktidega või mõne muu märgiga, heledamaid toone — ümmarate tähtedega, näit. „c“, „o“, keskmisi toone — rohkem koondatud vormidega, näit. tähtedega „e“, „v“, „n“, tumedamaid toone — mitmetulbaliste tähtedega, näit. „w“, „m“, veel tumedamaid toone saab tähtede „w“ ja „m“ ülelöömisega ning kõige tumedamaid toone „w“, „m“ ja „v“ ülelöömisega. Mõningate piltide juures vajalikke mahedalt üleminevaid varjundeid saavutatakse löögi tugevusega, lüües masinal tähti välja kas õrnemalt või tugevamalt.

..... o o o O o o o

Mercedes kirjutusmasinad on
ülemaailma kuulsad.

Esindaja Eestis:

MEHKS & Ko.

Tallinn, Vene 19.

=====

Kiirkirja õpikud:

H. Haberman — Eestikeelne kiirkiri.

H. Haberman ja R. Ottenson — Kiirkirja lugemik.

(Haridusministeeriumi poolt lubatud: HST Nr. 2 — 1933 ja HT Nr. 28 — 1937.)

=====